

Діагностичне обстеження цих банків, як і перших 20 банків у 2015 році, виявило хронічні проблеми більшості українських банків – неадекватне відображення якості активів та значний рівень прихованого кредитного ризику (оцінка рівня проблемних кредитів (NPL) зросла із заявлених банками 19% до 43%).

Ефективне застосування внутрішніх та зовнішніх інструментів реалізації концепції управління банківськими ризиками, сформованої на засадах Базеля III, дозволить підвищити стандарти якості системи управління ризиками банківських установ та зменшити рівень банківських ризиків. Незважаючи на складність та дискусійність деяких рекомендацій Базеля III, впровадження нової концепції антикризового управління банківськими ризиками є вкрай актуальними та необхідним завданням для банківського сектору України, сучасний розвиток якого знаходиться під значним негативним впливом чинників зовнішнього та внутрішнього середовища.

Список використаних джерел

1. Карась О. О. Специфіка системи управління ризиками в банківській сфері / О. О. Карась // Ефективна економіка. – 2015. - № 3. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3917>
2. Лук'янова В. В. Економічний ризик [Текст] / В. В. Лук'янова, Т. В. Головач – К. : Академвидав, 2007. – 462 с
3. Звіт про фінансову стабільність за 2016 рік (випуск 2) [Електронний ресурс] : офіційний сайт НБУ. – Режим доступу : https://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=32236491.

УДК 336.713

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ДЕФІНІЦІ ПОНЯТТЯ ЛІКВІДНІСЬ БАНКУ

*Бормотова М.В., к.е.н., доцент (УкрДУЗТ)
Луценко І.В., викладач (Лозівський філіал ХАДТ)*

Ліквідність банку є однією із головних умов ефективного виконання своїх функцій, як окремим банком, так і банківською системою взагалі. Ліквідність (від лат. Liquidus – рідкий) у буквальному розумінні слова характеризує легкість реалізації, продаж, перетворення матеріальних цінностей у грошові активи.

В економічній літературі термін «ліквідність» широко застосовується в різних галузях і характеризує різні об'єкти економіки. В сучасних економічних умовах ліквідність банку необхідно розглядати як багаторівневу систему понять, яка включає такі елементи, як ліквідність банківської системи, ліквідність банку, ліквідність балансу, ліквідність активів і пасивів. Вони всі тісно пов'язані між собою і розглядаються у взаємозалежності.

Як свідчить проведений аналіз визначень ліквідності банку, то наукове розуміння даної категорії неоднозначне. Базуючись на дослідженні теоретичних поглядів вітчизняних та зарубіжних науковців, можна виділити три найбільш поширені точки зору. Перша полягає в ототожненні ліквідності банку з існуючим обсягом готівки. Згідно з іншою точкою зору, ліквідність банку трактується як якісна характеристика об'єкту економічних відносин, а саме як здатність погашати свої зобов'язання в строк. Останнім часом віддається перевага третій точці зору, згідно з якою ліквідність банку визначається не лише спроможністю банку розраховуватись за своїми зобов'язаннями, а й одночасним розширенням кредитної діяльності.

Підхід науковців до проблеми визначення ліквідності банку значною мірою залежить від розуміння її сутності. Багато авторів, таких як І. В. Сало [1], О. А. Криклій [1], А. М. Мороз [2], О. І. Лаврушин [3] та інші надають визначення ліквідності банку, в основі якого покладено здатність банку своєчасно розраховуватись за своїми зобов'язаннями, тобто поняття «ліквідність банку» звучується тільки до своєчасного розрахунку за своїми зобов'язаннями. У праці А. О. Єпіфанова [4], Н. Г. Маслак [4], Г. С. Панової [5] під ліквідністю банку розуміється його здатність купувати грошові кошти у центрального банку за прийнятною ціною. Також при тлумаченні поняття «ліквідність банку» більшість із зазначених авторів під останньою розуміють співвідношення сум активів і пасивів з однаковими термінами. Найбільш розширене визначення ліквідності банку надає І. Б. Івасів [6], який зазначає, що тлумачення ліквідності банку як спроможності банку виконувати свої зобов'язання має бути доповнене вимогою задовольняти кредитні заявки клієнтів, котрі відповідають його стандартам кредитування.

Отже, проаналізувавши визначення ліквідності банку, можна сформулювати узагальнене поняття: ліквідність банку – це здатність банківської установи своєчасно забезпечити виконання своїх зобов'язань перед кредиторами, позичальниками та клієнтами в

повному обсязі за рахунок збалансованого співвідношення між активами і пасивами банку відповідного ступеня ліквідності, а також можливість залучати вільні грошові кошти від юридичних і фізичних осіб та спроможність фінансувати зростання кредитно-інвестиційного портфеля. Це визначення охоплює всі якісні характеристики ліквідності банку, яке не тільки зазначає можливість банку виконувати свої зобов'язання в повному обсязі, а й можливість збільшення кредитно-інвестиційного портфелю. Таке визначення є більш повним та сутнісним так, як вказано за рахунок чого досягається ліквідність банку, а саме за рахунок збалансованого співвідношення між активами і пасивами банку відповідного ступеня ліквідності.

Список використаних джерел

1. Сало І. В. Фінансовий менеджмент банку : навч. посіб. / І. В. Сало, О. А. Криклій. – Суми : Університетська книга, 2007. – 313 с.
2. Банківські операції : підручник / за ред. А. М. Мороза. – К. : КНЕУ, 2000. – 383 с.
3. Лаврушин О.И. Основы банковского дела. - М.: Финансы и статистика, 1999. - 589с.
4. Єпіфанов А. О. Операції комерційних банків : навч. посіб. / А. О. Єпіфанов, Н. Г. Маслак, І. В. Сало. – Суми : Університетська книга, 2007. – 522 с.
5. Панова Г. С. Анализ финансового состояния коммерческого банка / Г. С. Панова. – М. : Финансы и статистика, 1996. – 270 с.
6. Івасів І. Б. Ліквідність банку в умовах маркетингоорієнтованого менеджменту / І. Б. Івасів // Фінанси України. – 2003. – № 1. – С. 109–116. ф

УДК 35:005.591.4

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

*Васильєв О.Л., к.е.н., доцент,
Семенцова О.В., к.е.н., доцент (УкрДУЗТ)*

Історичні умови формування системи державного управління України є достатньо специфічними загалом, але стандартними для перехідних суспільств зокрема. Перед Україною постало завдання здійснення різкого переходу від адміністративно-бюрократичної владної системи до демократичної.

В Україні після отримання незалежності не відбулося радикальної заміни політичної еліти, що суттєво обмежило можливості здійснення

реформ в Україні. Крім того специфікою формування нормативно-правової бази України є спадковість нормативно-правових актів періоду Радянського Союзу, які об'єктивно не відповідають розвитку суспільних відносин в Україні.

Українські державотворчі реалії вказують на те, що вітчизняна управлінська система на даний момент вимагає підготовки до проведення адекватних європейським ініціативам змін. Вона більшою мірою відштовхується від необхідності побудови та безперебійного функціонування чіткої ієрархічної владної системи, в той час як публічне управління спрямоване на надання якісних публічних послуг із досягненням максимально можливої ефективності.

Основною метою переходу від державного управління до публічного управління є наближення влади до народу.

Публічне управління має розглядатися як процес максимально повної реалізації та узгодження органами влади інтересів особи, суспільства та держави на різних рівнях територіальної організації в умовах функціонування дієвих механізмів громадського контролю за усіма етапами проходження управлінських рішень.

При цьому публічне управління повинно мати свої межі. Найбільш загальні з яких встановлюються двома концепціями державотворення: громадянського суспільства та природних прав людини. Відповідно до них органи публічної влади не повинні втручатися у сферу громадянського суспільства та не можуть обмежувати природні права людини.

Особливістю системи державного управління України є перевага вертикальних зв'язків у порівнянні з горизонтальними. Дублювання та перетин повноважень владних суб'єктів та компетенційні конфлікти між ними вже давно є нормою функціонування української політичної системи.

Попри надзвичайну важливість завдання вдосконалення прямих зв'язків в публічному управлінні в Україні, найбільшим недоліком слід визнати недосконалість зв'язків зворотних, основним завданням яких є необхідність формування реальних важелів прямого впливу громадянського суспільства на процеси управління на державному та локальному рівнях.

Найбільш ефективним механізмом активізації участі громадян в управлінських процесах є надання населенню можливості брати участь у підготовці владних рішень. Безперечно, ця участь може бути лише консультативною, проте електронні технології дають можливість ознайомлювати громадян із проектами влади,